

משנה. מצאה ברפת - אין חייב בת, ברה"ר - חייב בת. ואם היתה בבית הקברות - לא יטמא לה. אם אמר לו אביו היטמא או שאמר לו אל תחזור - לא ישמע לו. פרק ומעון, פרק ומעון, אפילו ד' וה' פעמים חייב, שנא' 'עזב תעזב'. הלך וישב לו, ואמר: הואיל ועליך מצות, אם רצונך לפרוק פרוק פטור. שנא' עמו. אם היה זקן או חולה - חייב. מצוה מן התורה לפרוק, אבל לא למעון. ר"ש: אף למעון. ריה"ג: אם היה עליו יתר על משאו - אין זקוק לו, שנא' תחת משאו משאוי שיכול לעמוד בו.

רבא: רפת שאמרו אינה מתעה - מדתני אינו חייב בה, ואינה משמרת מדתני אינו חייב בה, ואי משמרת הא אי מבחוי מכניסה לפנים כ"ש מצאה בפנים.

מצאה ברפת אינו חייב.

רבי יצחק: והוא שעומדת תוך לתחום. מכלל דברה"ר ואף בתוך התחום חייב ברה"ר חייב בה, ואף ארי"צ: והוא שעומדת חוץ לתחום. מכלל דברפת, אפי' עומדת חוץ לתחום - אינו חייב בה.

בבית הקברות לא יטמא לה.

ת"ר: מנין שאם אמר לו אביו היטמא, אל תחזור, - שלא ישמע לו, דאיש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמרו אני ה' - כולכם חייבין בכבודי.

טעם ד'את שבתותי תשמרו', הא בלא זה ישמע לו ולא אמר' דרחי עשה לל'ת ועשה, ואיצטריך סד"א: הואיל והוקש כיבוד אב ואם לכבוד המקום, שנא' כבוד את אביך ואת אמך, ולהלן כבוד את ה' מהונק. לכך יציית לו, קמ"ל שלא.

מצוה מן התורה לפרוק אבל לא למעון.

היינו שלא למעון בחינם אלא בשכר, לר"ש אפי' למעון בחנם,

תנינא לדת"ר: פריקה בחנם, טעינה בשכר. ורבי שמעון: זו וזו בחנם.

טעמא רבנן: דאי כר"ש לכתוב טעינה שאין בה צעב"ח וחסרון כים כ"ש פריקה לכך כתב פריקה לומר לך: פריקה - בחנם, טעינה - בשכר.

ולר"ש: משום דלא מסיימי קראי. ואי אם הכתוב מדבר בפריקה או בטעינה

ולרבנן: נופלין בדרך - שהבהמה נפלה והמשא לצידה

ור"ש: נופלין בדרך - הן ומשאייהן משמע

א. רבא: מדברי שניהם נלמד: צעב"ח דאורייתא.

דאף לר"ש אם היינו יכולים ללמוד מקרא דרשי' ק"ו, והיינו משום צעב"ח שאין לדחות שהוא מטעם דעבדי' ק"ו מצד חסרון כים, שהרי גם בטעינה יש חסרון כים א. דבטל מעבודתו ב. שגיגבו כל מה שיש לו.

ב. מריה"ג: אם היה עליו יתר על משאו אין זקוק לו, שנא' תחת משאו משאוי שיכול לעמוד בו. ומכלל דלת"ק זקוק לו ומצד צעב"ח דדאורייתא ודחי' דחלקו: דל' יוסי' תחת משאוי' - שיכול לעמוד בו. ולרבנן לא דרשי

ג. דרישא: ישב לו, ואמר: הואיל ועליך מצוה לפרוק - פרוק פטור, שנא' עמו. ואי צעב"ח דאורייתא, מ"ל אם הוא נמצא עמו או לא,

ודחי' דלעולם דאורייתא ופטור היינו בחנם, אבל בשכר חייב, וה"ק רחמנא: כשבעליו נמצא עשה בחינם וכשאיננו עשה בשכר.

ד. ת"ש: בהמת נכרי מטפל כבהמת ישראל. לבא' דצעב"ח דאורייתא הוא דמשום איבה הוא וה"ג מסתבר מסיפא היתה טעונה יין נסך אין זקוק לה

ה. ת"ש: בהמת נכרי ומשאוי ישראל וחדלת. - משום דצעב"ח לאו דאורייתא דשם בטעינה ודך דסיפא בהמת ישראל ומשאוי נכרי עזוב תעזוב משום צער ישראל דסיפא בחמר ישראל ורישא בחמר נכרי וסתמא דמלתא, אדם הולך אחר חמורו

ואפי' דחדלת ועזב תעזוב בפריקה כתיבי' הא מריה"ג דצעב"ח לא דאורייתא

ו. ת"ש: אוהב לפרוק ושונא למעון - מצוה בשונא כדי לכופ את יצרו. ומשמע דלאו דאורייתא

ודחי' דאפשר דאפי' דדאורייתא, מ"מ כדי לכופ יצרו עדיף.

ז. ת"ש: שונא ישראל, ולא נכרי. ומשמע דלאו דאורייתא - דאל"כ מ"ש. לאו אשונא דקרא קאי, אלא אשונא דמתניתין קאי.

משנה. אבדתו ואבדת אביו אבדתו קודמת, אבדתו ואבדת רבו שלו קודם. אבדת אביו ואבדת רבו - של רבו קודמת, שאביו הביאו לעוה"ז הזה ורבו שלמדו חכמה מביאו לחיי העוה"ב. ואם אביו חכם - של אביו קודמת. היה אביו ורבו נושאים משאין מניח את של רבו, ואח"כ מניח את של אביו. היה אביו ורבו בבית השכי פודה את רבו ואח"כ פודה את אביו. ואם אביו חכם - פודה את אביו ואח"כ פודה את רבו.

ריא"ד: 'אפס כי לא יהיה בך אביון' - שלך קודם לשל כל אדם.

ריא"ד: כל המקיים בעצמו כך - סוף בא לירי כך. [שיצטרך לבריות]

היה אביו ורבו נושאים משאין וכו'. - רבו שאמרו

ר"מ: בו שלמדו חכמה, ולא רבו שלמדו מקרא ומשנה.

ר"י: כל שרוב חכמתו הימנו.

רבי יוסי: אפילו לא האיר עיניו אלא במשנה אחת - זה הוא רבו.

רבא: כרב פחורה, שהסביר לי זוהמא ליסטרון כף שמסירים זוהמת הקדרה

שמואל עשה קריעה על ת"ח שביאר לו אחד יורד לאמת השחי ואחד פותח כיון.

עולא: תלמידי חכמים שבבבל עומדין זה מפני זה, וקורעין זה על זה.

ולענין אבדה במקום אביו - אינן חוזרין אלא לרבו מובהק.

בעי ר"ח מ"ה: תלמיד וצריך לו רבו מאי? - א"ל: חסדא חסדא, א"צ לך, אתה

צריך לי עד מ', שנה הקפידו אהדיי ולא עלו אחד לשני.

ר"ח נתענה מ' תעניות משום דחלש דעת ר"ה,

ור"ה נתענה מ' תעניות משום דחשד לר"ח

מרי"ו הלכה כר"י שרוב חכמתו מ"ש הלכה כרבי יוסי אף משנה אחת.

והא דר"ה: הלכה כסתם משנה, ותנן: רבו שלמדו חכמה היינו - רוב חכמתו.

בימי רבי נשנית משנה זו

דהעוסקין במקרא מדה ואינה מדה, במשנה מדה ונטלין עליה שכר

בתלמוד אין לך מדה גדולה מזו, ועזבו מתני' והלכו לתלמוד. לכן

שוב דרש להם ולעולם הוי רין למשנה יותר מן התלמוד.

בדרד"ש ריב"א: 'הגר לעמי פשעם' - אלו ת"ח, ששגגות נעשות להם כזדונות. לג:

ולבית יעקב חטאתם אלו עמי הארץ, שזדונות נעשות להם כשגגות.

ר"י: הוי זהיר בתלמוד, ששגגת תלמוד עולה זדון.

דרש ריב"א: שמעו דבר ה' החרדים אל דברו - אלו ת"ח 'אמרו אחיכם' - אלו

בעלי מקרא, 'שונאים אלו בעלי משנה, 'מנדיכם' - אלו עמי הארץ.

'ונראה בשמחתכם', שלא פסק סברם ובטל סיכויים.

'זהם יבשו' - נכרים יבושו וישראל ישמחו.

הדרן עלך אלו מציאות

משנה. המפקיד אצל חבירו בהמה או כלים, ונגנבו או שאבדו, שילם ולא רצה לישבע, שהרי אמרו: שומר חנם נשבע ויוצא, נמצא הגנב - משלם כפל. טבח ומכר - משלם ארבעה וחמשה. למי משלם - למי שהפקדון אצלו. נשבע ולא רצה לשלם, נמצא הגנב - משלם כפל. טבח ומכר משלם תשלומי ארבעה וחמשה. למי משלם - לבעל הפקדון.

בהמה או כלים

צריכא כלים אף שלא מרובה מירחת שמירתם, מקנה לו הכפל בהמה אף שיש בה תשלומי ד' וה' - מקנה לו הכפל. ותקף לך: והא אין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם. ואף לר"ם דמקנה, ה"מ כגון פירות דקל שעתידים לבוא לעולם, אבל כאן מי יימר שיגנב ואת"ל שיגנב, מי יימר שימצא הגנב ואת"ל ימצא, מי יימר שמשלם אולי יודה ויפטר. אמר רבא: נעשה כאמר ל: לכשתגנב ותרצה ותשלמני הרי פרתי קנויה לך מעכשיו. והקשה ר"ז: א"כ אפי' גיזותיה וולדותיה ותניא חוץ מגיזותיה וולדותיה, - א. אלא לר"ז: נעשה כאומר לו חוץ מגיזותיה וולדותיה. וסתמא דמלתא אדם מקנה שבח שבא מעלמא, ולא שבח הבא מגופה. ב. א"ד רבא: נעשה כאומר לו לכשתגנב ותרצה ותשלמני, סמוך לגניבתה קנויה לך. ואיכא בינייהו א. קושיא דר"ז. ב. דקיימא באגם.

שילם ולא רצה לישבע [וכו']

טרי"ז: לא שילם ממש, אלא כיון שאמר הריני משלם, אף שלא שילם. אין להוכיח מדרתנן: שילם ולא רצה לישבע, שילם - אין, לא שילם - לא. דאכתי מסיפא לא רצה לשלם נדייק דהא רצה אף שלא שילם. - אלא אין לדייק השוכר פרה מחבירו ונגנבת, ואמר הלה הריני משלם ואיני נשבע ואח"כ נמצא הגנב - משלם תשלומי כפל לשוכר.

ר"פ: שומר חנם: כיון שאמר פשעתי - נקנה לו הכפל, שאם רצה יכל להיפטר בטענת גניבה.

ש"ש: כיון שאמר נגנבה נקנה לו הכפל,

שאם רצה יכל להיפטר בטענת שכורה ומתה

שואל: שאומר הריני משלם לא נקנה לו הכפל.

שלא יכל לפטור עצמו בממ"מ - דלא שכיח

שואל שאמר הריני משלם נקנה לו הכפל,

שאם רצה יכל להיפטר בטענת מתה מחמת מלאכה.

אל ר"ז מאביי: שואל עד שישלם. הואיל וכל הנאה שלו, בדיבור לא נקנה לו הכפל.

ת"כ דר"ז: השואל פרה מחבירו ונגנבה, וקידם השואל ושילם, ואח"כ נמצא הגנב - משלם כפל לשואל.

לל"ק דר"פ: חייב לא קשה, ואפי' לל"כ שאם רצה פטר עצמו מיירי בשילם

והעמדנו באמר כמתני'. וזהו דקידם היינו קידם ואמר,

ואפי' דרק גבי שואל כתיב וקידם ולא בש"מ"מ לאו בהרדי נישנו

ודבי ר"ח ודבי ר' אושעיא אמרי שנישנו בהרדי.

פשיטא: אמר איני משלם וחזר ואמר הריני משלם הא קאמר הריני משלם.

א. אמר הריני משלם, וחזר ואמר איני משלם, מאי?

האם חזר בו או שהוא רק דוחה אותו

ב. אמר הריני משלם ומת, ואמרו בניו אין אנו משלמין מאי?

האם הם חוזרים בהם או שהם רק דוחים אותו

ג. שלמו בנים מאי?

הקנתי כפל דווקא לאביכם שעשה לי טובה ולא לכם או לא שנא

ד. שילם לבנים מאי?

אבינו הקנה לך כפל ע"ד שתעשה לו נחת אבל לנו לא אור"ל ש

ה. שלמו בנים לבנים מאי?

ו. שילם מחצה מאי?

ז. שאל שתי פרות ושילם אחת מהן מאי?

ח. שאל מן השותפין ושילם לאחד מהן מאי?

ט. שותפין ששאלו ושילם אחד מהן מאי?

י. שאל מן האשה ושילם לבעלה מאי?

יא. אשה ששאלה ושילם בעלה מאי? - תיקון.

קשה אי לר"ה נשבע הנפקד שאינו ברשותו, מהיכן החשש שיוציא הפקדון לה. א. ר"ז: עדים שנגנבה [ולא נשרפה] והחשש שיטרח ויביא לפקדון שיודע מי נכנס ויוציא בביתו [משא"כ הלוח].
ב. אב"י גזירה שמא יטעון ויאמר לו: אחר שבועה מצאתיה.
ג. ר"א: זה נשבע שאינה ברשותו תחילה שלא יוציא הלה הפקדון, וזה נשבע כמה היה שוה.

הך רישא דסיפא דהמלוה אומר שהיה שוה רק סלע ופטור, לא מגלגלין שבועה על המלוה כמה היה שוה, משום שהלוח מאמין למלוה שאינה ברשותו אבל לא לשוי המשכון, - תומת ישרים תנחם אבל מלוה לא מאמין ללוה- מקיים בו 'וסלף בוגדים ישרים'

מעשה שהפקיד נזמים, אח"ז א"ל הנפקד: שלא ידע היכן הניחם, כ"ל לא ידענא פשיעה היא, לך שלם, ולא שילם, הורה ר"ג לגבות את ארמונו ממנו, בסוף נמצאו הכיפי והתייקרו הורה ר"ג יחזיר הנזמים לבעליהם, והבית יחזור לבעליו, הורה ר"ג שאלו רבא: ממתני' דשילם ולא רצה לישבע והיינו שירויה היוקר. ולא ענה ר"ג: וטוב שלא ענה דשם לא רצה להטריח לב"ד אבל כאן הטריחם אין להוכיח לר"ג שומא הדר ושאני שומא בטעות שהנזמים היו כבר מהתחלה. נהרדעי: שומא הדר עד י"ב חודשים. אמרי מנהרדעא: שומא הדר לעולם. ובן הלכה משום ועשית הישר והטוב.

פשיטא א. שמו לבע"ח, והלך ושם לבע"ח שלו - אומרים לו אינך עדיף ממי שבאת ממנו

ב. מכרה, הוריש או נתנה במתנה, על דעת הקרקע ירדו, ולא על דעת הכסף ג. שמו לאשה או מהאשה ונישאה ומתה - בעל בנכסי אשתו לוקח הוי, לא מחזיר ולא מחזירים לו. כתקנת אושא: האשה שמכרה בנכסי מלוג בחיי בעלה ומתה - שהבעל מוציא מיד הלקוחות.

ד. גבה הוא עצמו בחובו הקרקע שלו, לה: ר"א ורבינא: ל"ד לא הדרה, משום שהמכר מעליא הוא, דמדעת עצמו גבה ל"ד הדרה זה לא מכר מעליא וגבה משום שמתבייש לילך לבי"ד.

ממתי אביל פירות

רבה: משמגיע שטר פסיקה לידו [אחר צ' יום].
אב"י: עדיו בחתומיו זכין לו.
רבא: כשיושלמו ימי הכרזה [אחר שבא לידו].

משנה. השוכר פרה מחבירו והשאלה לאחר ומתה בדרבה - ישבע השוכר שמתה בדרבה, והשואל ישלם לשוכר. רבי יוסי: כיצד הלה עושה סחורה בפרתו של חבירו? אלא, תחזור פרה לבעלים.

ראב"א לאב"י: ושוכר קונה משעת מיתה וכל השבועה רק להפסיד דעת בעה"ב דאילו היה קונה בשבועה היה אומר המשכיר לשוכר דל אתה ודל שבועתך אני אלך לדין בהדי שואל

א. ר"ז: פעמים שהבעלים משלמין כמה פרות לשוכר.

כששכר ממנו למאה יום ואז שאל הבעלים ממנו לצ' יום ושוב שכר לפ' יום ושאל הבעלים לע' יום ומתה בתוך ימי שאלתה- דעל כל שאלה ושאלה מתחייב פרה.

ר"א מדיפתי: אכתי פרה אחת היא הכניסה והוציאה משכירות לשאלה וכו' א"ל: אכתי הפרה לא בעין שיוכל לומר כן.

ב. מכ"א: אין לו עליהן אלא שתי פרות, אחת דשאלה, שקנה לגמרי. ואחת דשכירות דעבר בה ימי שכירותה - וחזרת לבעליה.

לך: כפירת ממון - אשם, ביטוי שפתים - חטאת.

♦ פעמים ששניהם בחטאת - כגון שמתה כדרכה, ואמרו נאנסה. שוכר דבין כך פטור - בחטאת, שואל דבין כך חייב - בחטאת.

♦ פעמים ששניהם באשם - שנגנבה, ואמרו מתה מחמת מלאכה,

דשניהם טפרים בממון שחייבים

♦ שוכר בחטאת ושואל באשם שמתה כדרכה ואמרו מתה מחמת מלאכה.

שוכר דבין כך פטור חייב בחטאת, שואל דחייב ופטור עצמו באשם.

♦ שוכר באשם ושואל בחטאת כגון שנגנבה, ואמרו מתה כדרכה.

שוכר שחייב בגניבה ואכידה, ופטור עצמו באשם. שואל דבין כך

חייב בחטאת.

קמ"ל שלא כר"א: דכל שבועה שהדיינים משביעים אותה אין חייבין

עליה משום שבועת ביטוי, ד'או נפש כי תשבע לבטא בשפתים

כי תשבע מעצמה.

שומר שמסר לשומר. לרב: פטור, לר"י: חייב.

אב"י: לרב: אפי' ש"ש שמסר לש"ש שהוריד לשמירתו פטור שהרי מסרה לבן דעת.

ולר"י: אפי' ש"ש שמסר לש"ש העלה לשמירתו דאין רצוני פקדוני ביד אחר.

ר"ת: הא דרב לאו בפירוש אתמר, אלא מכללא.

כמעשה באותם פועלים שכל יום היו מפקידים המעדר אצל הדיא סכתא

ויום אחד הפקידו אצל אחד מהן ושמע קול חתונה, הפקיד אצל

הדיא סכתא, יצא ונגנב, ורב פטרו, ולא מצד דשומר שמסר

לשומר אלא משום שהם עצמם בכל יום היו מפקידים אצלה

והך ד'שוכר פרה מחבירו והשאלה לאחר, ומתה כדרכה ישבע

השוכר שמתה כדרכה, ושואל משלם לשוכר'

דשם לא אומר אין רצוני שהיא פקדוני ביד אחר דמיירי בשנתנו

הבעלים רשות להשכיר לדעתך [ולכן משלם לשוכר]

ר"ת: והך דהמפקיד מעות אצל חבירו, צררן והפשילן לאחוריו, מסרן

לבנו ובתו הקטנים, ונעל בפניהם שלא כראוי- חייב, שלא שמר

כדרך השומרים.

ומשמע דבגדולים פטור, ולא אמר' דאין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר

רבא: כל המפקיד ע"ד אשתו ובניו מפקיד

נחרף: דייקו דתני או שמסרן לבנו ובתו הקטנים חייב הא גדולים פטור,

משמע דלאחרים אף גדולים חייב דא"כ ליתני קטנים סתמא - ש"מ

רבא: הלכה שומר שמסר לשומר חייב.

ואפי' בש"ש שמסר לש"ש דאת מהימן בשבועה ולא אחר.

אתמר, פשע בה ויצאת לאגם, ומתה כדרכה.

אב"י מדרכה: חייב, שכל דין שלא דן כן אינו דיון!

ואפי' למד תחילתו בפשיעה וסופו באונס פטור כאן חייב שהכל דאגם הרגה.

רבא מדרכה: פטור, כל דין שלא דן כן אינו דיון!

ואפילו למד חייב - כאן פטור. דמלאך המות, מה לי כאן ומה לי שם?

ומודי אב"י שאם חזרה לבית הבעלים ומתה דפטור. שאין לומר שהכל האגם הרגה

ומודי רבא דאי נגנבה באגם ומתה כדרכה בבית הגנב דחייב. דאי עזבה מלאך

המות בבית הגנב היתה מתקיימת

אב"י לרבא: לשיטתך שמלאה"מ מ"ל כאן ומ"ל שם, מה שהקשה ראב"ל לר"א

ותירצו בשנתנו לו בעלים רשות להשאל,

שירחה: מלאך המות, מה לי כאן ומה לי שם?.

א"ל עליך קשה שאמרת דמתני' דאין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר'

אך לדידי דס"ל דהיאך לא מיהמן לי בשבועה אין מקום לשאלה כלל

מתיב רב"ת: העלה לראשי צוקין ונפלה - חייב. שא"ז אונס

הא מתה כדרכה הר"ז אונס, ופטור. לא אמר' דאוויר דהר הרגה

בשהעלה למרעה שמן וטוב, בנפלה חייב שהיה לו לתקפה.

רבאן מיירי ורישא דנפלה הר"ז אונס מיירי שתקפתו ועלתה תקפתו וירדה

אמר לשנים: גולתי לאחד מכם מנה, ואיני יודע איזה מכם. או: אביו של אחד מכם הפקיד לי מנה ואיני יודע איזה הוא - נותן לזה מנה ולזה מנה, שהודרה מפי עצמו.

שנים שהפקידו אצל אחד, זה מנה וזה מאתים, זה אומר שלי מאתים וזה אומר שלי מאתים וכן בשני כלים א' יפה מנה וא' אלף וזו - נותן לזה מנה ולזה מנה, והשאר יהא מונח עד שיבא אליהו. אמר רבי יוסי: א"כ מה הפסיד הרמאי? - אלא, הכל יהא מונח

נותן לזה מנה ולזה מנה, שהודרה מפי עצמו.

לא שאנו מוציאים ממון מספק אלא כיון דגול קנסהו רבנן משא"כ בשנים שהפקידו, וכ"א אומר שלי המאתים, דמנה אחד יהא מונח שלא עבר על איסור.

ורמי פקדון אפקדון, ורמי גול אגול.

והך דרישא באביו של אחד הפקיד אצלי וכו' דנותן לכ"א מנה

דנעשה כמי שהפקידו לו בב' כריכות והו"ל למידק וסיפא דעשה כמי שהפקידו לו בכרך אחד, דלא הו"ל למידק, ששניהם הפקידו יחד וכמו שאתם לא הקפדתם

ד'גול אחד מה' ואינו יודע איזה מהן גול, לר"ט מניח גזילה ביניהם ומסתלק, והיינו דמספק לא מוציאים ממון, ואמרינן: העמד ממון בחזקת בעלים.

ורמי דכאן כר"ט ד'מורה ר"ט באומר לשנים גולתי לאחד מכם מנה, וא"י איזה מכם - שנותן לזה מנה ולזה מנה. דכאן טיירי בבא לצאת יד"ש וכן מדויק דתני שהודרה מפי עצמו - ש"מ

לז: שם שתבעו. והלה מה טוען -

לה צווח - אבל שתיקה כהוראה,

הלה שותק - וכאן לאו כהוראה, שיכול לומר דמה ששתק שחשש לכל אחד שמא זה הוא.

אמר מר: מניח גזילה ביניהם ומסתלק. היינו שיניח בב"ד ולא שיתן להם ליקח דהא ספק הינוח לא ישול, ואם נטל לא יחזיר.

והא לר"ע ד'לא זו הדרך מוציאתו מירי עבירה עד שישלם גזילה לכל חד וחד, אלמא: מספק מוציאים ממון, ולא אמרינן: העמד ממון בחזקת בעליו.

ורמינהי: נפל הבית עליו ועל אמו, יורשי הבן אומרים: האם מתה ראשונה, ויורשי האם אומרים: הבן מת ראשון, אלו ואלו מודים שיחלוקו.

ואר"ע: מודה אני בזו שהנכסים בחזקתן!

וענהו דשם - שמא ושמא, אבל כגזל אחד מחמשה - ברי ושמא.

נותן לזה מנה ולזה מנה אפי' דר"ע הוא דהא 'מורה ר"ט' והיינו לר"ע ושמא ושמא הוא? א. דלא קתני תובעין אותו, ב. דתני ר"ח דכ"א אומר א"י

ל"ק - כבר העמדנו שמדובר בבא לצאת ידי שמים.

והך דרבא: דכל בשתי כריכות הו"ל למידק ומאיך רבא: דהכל מודים בשנים שהפקידו אצל רועה, שמניח רועה ביניהן ומסתלק!

שם - כשהפקידו בעדרו של רועה שלא מדעתו.

וכן שני כלים אחד יפה מנה ואחד יפה אלף וזו כו'.

וצריכא לתרוויהו לרבנן ולא זו אף זו קתני, שבזה אין צד שיודה ר"י שהרי הטעם הוא מצד הפסד הרמאי

משנה. המפקיד פירות אצל חבירו, אפילו הן אבודין - לא יגע בהן. לז: רשב"ג: מוכרין בפני בית דין, מפני שהוא כמשיב אבידה לבעלים.

לא יגע בהן

- כר"ב: דאדם רוצה בקב שלו מתשעה קבים של חבירו.

ורנב"י: חיישינן שמא עשאן המפקיד תרומה ומעשר על מקום אחר.

והך המפקיד פירות אצל חבירו לא יגע בהן, לפיכך בעה"ב עושה אותן תרומה ומעשר על מקום אחר. לר"ב - היינו דתני לפיכך,

לרנב"י דאחר שאמרו רבנן לא למכור לפיכך בעה"ב עושה תרומה ומעשר על מק"א

רבב"ח מר"ו: מחלוקת בכדי חסרונו, אבל יותר מכדי חסרונו לכו"ע מוכרן בב"ד. אדרנב"י - ודאי חולקים.

ואר"ב אפשר דלא חלקו דה"מ דווקא בכדי חסרונו והך דמתשעה קבין של חבירו - גוזמא בעלמא.

לרבב"ח: יתר מכדי חסרון לא שכיח ואי מצא היינו לזמן מרובה ואי יעשה בעה"ב תרומה ומעשר ממק"א קודם שיתחסרו כל כך, ולכך כשיחסרו יתר מכדי חסרונו ימכור לכהנים בדמי תרומה רנב"י: ס"ל דיתר מכדי חסרונו שכיח, וא"כ לאלתר הוו להו ואי תתיר לו למכור פעמים יקדים וימכור וכשיעשה בעה"ב תרומה ומעשר על מק"א לא ידע שנמכר ויבוא לאכול טבלים והך דהמפקיד פירות אצל חבירו והרקיבו, יין והחמין, שמן והבאיש, דבש והדביש לר"מ לא יגע בהן

והכ"א: עושה להם תקנה, ומוכרן בב"ד לאחרים ולא לעצמו. כיוצ"ב גבאי צדקה בזמן שאין להם עניים לחלק פורטין לאחרים, ולא לעצמן. גבאי תמחוי בזמן שאין להם עניים לחלק מוכרין לאחרים, ולא לעצמן. פירות והרקיבו היינו בכדי חסרונו ואין להוכיח דאפי' ביתר מכדי חסרונו והך יין והחמין, שמן והבאיש, דבש והדביש, דיתר מכדי חסרונו נינהו! שאני הני, כיון דקם - קם.

לח: שמן והבאיש חזי לסוך עורות, דבש והדביש חזי לפצע דגמל. והכ"א עושה להם תקנה ומוכרן בבית דין. והיינו לקנקנים. וחלקו אי חששו רק להפסד מרובה או גם להפסד מועט.

רשב"ג ימכרם בבית דין מפני שהוא כמשיב אבידה לבעלים. הלכה כרשב"ג. ורבא מר"ג: הלכה כדברי חכמים. ואפי' שכבר אריז כל מקום ששנה רשב"ג במשנתנו הלכה כמותו חוץ מערב וצידן וראיה אחרונה! - אמוראי נינהו, ואליבא דר"ו.

מדרשב"ג נשמע דמורידין קרוב לנכסי שבוי, מדרבנן נשמע דאין מורידין ודחי רב' טעמים לרשב"ג שם מורידין דקא כליא קרנא ולרבנן כאן אין מוכרין אי כר"כ דארס רוצה אי כרנב"י דחיש' שמא יעשה תרומה וה"ג ש"מ ב' טעמא שכן רבא מר"ג: הלכה חכמים, ואר"ג: מורידין קרוב לנכסי שבוי.

שבוי שנשבה.

רב: אין מורידין קרוב לנכסיו, ושמואל: מורידין קרוב לנכסיו. בששמעו בו שמת לכו"ע מורידין בלא שמעו לרב: אין מורידין, שמא מפסיד להו. ולשמואל: מורידין, כיון דשמינן כארים לא מפסידם. והך דר"א: ממשמע שנא' וחרה אפי' והרגתי אתכם יודע אני שנשותיהם אלמנות ובניהם יתומים ומה ת"ל והיו נשיכם וגו' - מלמד שנשותיהם מבקשות לינשא ואין מניחין אותן, ובניהן רוצים לירד לנכסי אביהן ואין מניחין אותן! - רבא: לירד ולמכור תנן. מפשטה רב ששת ממשנתנו [דאין יורדין]. מעשה בנהרדעא, אל ר"ע שמואל בקופא דמחטא? והא דומיא דנשותיהם ובניהם קתני, מה שם - כלל לא, אף כאן - כלל לא.

ומורידין קרוב לנכסי שבוי תנאי היא,

דתינאי: היורד לנכסי שבוי - אין מוציאין אותו מידו, ולא עוד אלא, אפילו שמע שממשמשין ובאין, וקדם ותלש ואכל - הר"ז זריז ונשכר. ואלו הן נכסי שבויין: הרי שהיה אביו או אחיו או אחד מן המורישין, הלכו להם למדינת הים, ושמעו בהן שמת. היורד לנכסי נטושים - מוציאין אותו מידו. ואלו הן: נכסי נטושים: הרי שהיה אביו או אחיו או אחד מן המורישין, הלכו להם למדינת הים ולא שמעו בהם שמת. וארשב"ג: שמעתי שהנטושים כשבויין. היורד לנכסי נטושים - מוציאין אותו מידו. ואלו הן נכסי נטושים: הרי שהיה אביו או אחיו או אחד מן המורישין כאן, ואינו יודע להיכן הלכו.

הגך: קרו נטושים דבעל כרחן, ד'והשביעת תשמטנה ונטשתה' - אפקעתא דמלכא. נטושים דמדעתן, ד'אם על בנים רטשה'.

טנא: וכולם שמין להם כארים.
 דהא אמרי' דזריז ונשכר כ"ש שבחא דמוציאין אותו מידו
 לאו אשבוין אלא ארמושים
 אלא אנטושים [ולא לרבנן דמוציאין מידו] אלא לרשב"ג וכשבוין היינו דאין מוציאין אותו מידו,
 ולא כשבוין דאילו שם זריז ונשכר, ואילו כאן שיימינן ליה כארים.
 - והך: דתנן: דהמוציא הוצאות על נכסי אשתו, הוציא הרבה ואכל קימעא, קימעא ואכל הרבה - מה שהוציא הוציא, ומה שאכל אכל!
 - אא דמי לר"ח הוצאות על נכסי אשתו קטנה - כמוציא על נכסי אחר דמי.
 אלמא: כיון שלא סמך דעתו תיקנו לו רבנן, כדי שלא יפסיד. וה"נ תקינו רבנן שלא יפסידו

וכולן שמין להם כארים.

וכולן לרבות דשמואל: שבוי שנשבה מורידין קרוב לנכסיו, יצא לדעת אין מורידין קרוב לנכסיו.
 ור"ג דיריה בורח הרי הוא כשבו. ולא מחמת מס דהיינו לדעת, אלא מחמת מרדין שבו שנשבה והניח קמה לקצור, ענבים לבצור, תמרים לגדור, זיתים למסוק - בית דין יורדין לנכסיו ומעמידין אפטרופוס, וקוצר ובוצר וגודר ומוסק, ואח"כ מורידין קרוב לנכסיו.
 - ולא יכול להעמיד אפטרופוס עולם דאין מעמידים אפטרופוס למבוגרים

ר"ה: אין מורידין קטן לנכסי שבוי - שמא יפסידם.
 ולא קרוב מחמת קרוב לנכסי קטן - באחי מאימא.
 [ולא קרוב לנכסי קטן] - כיון דלא מחי, אתי לאחזוקי ביה.
 רבא ש"פ מדר"ה: אין מחזיקין בנכסי קטן, ואפילו הגדיל.
 - ולמסקנא לא מורידים, באחי דאבא ובאחי דאמא, בקרקע ובבתים בעשה שטר חלוקה ובלא עשה

מעשה נפטר דהיו לה ג' בנות ונשבתה היא ואחת משני הבנות האחרות נפטרה ונכרה אחת נשארה
 אבוי: א"א: להעמיד ביד האחות [מצד ההלכתא כרשב"ג]
 דאפשר שמתה הסבתא, ואין מורידין קרוב לנכסי קטן.
 וא"א להעמיד ביד הקטן דאפשר שלא מתה ואין מורידין קטן לנכסי שבוי חצי מביאים לאחות, וחצי מעמידים ביד אפטרופוס לתינוק
 רבא: מתוך שמעמידים אפטרופוס לחצי, מעמידים גם לחצי השני לסוף שמעו שמתה הסבתא.
 אבוי: שלישי לאחות, ושלישי לקטן, ושישית לאחות ושישית אפטרופוס לקטן.
 רבא: מתוך שמעמיד אפטרופוס לחצי מעמידים גם לרבע האחר.

מרי בר איסק הגיע לו אח מבי חוואי וביקש חצי א"ל שאינו מכירו, והלכו לר"ח.
 אר"ח: יפה אמר לך ד'ויכר יוסף את אחיו והם לא הכרוהו מלמד שיצא בלא חתימת זקן ובא בחתימת זקן. ולפיכך צריך להביא עדים שהוא אחיו א"ל יש לי עדים אלא שחוששים הם שהוא אדם אלים
 א"ל: שביא עדים שאינו אחיו א"ל מרי ב"א: והא המוציא מחבירו ע"ה?
 אר"ח: כך אני דן לך ולכל חבריך האלימים.

- א"ל מרי: גם אם אביא עדים ולא יעידו, ענהו ר"ח שתים הם לא יעשו.
 [גם לא להגיע להעיד אמת וגם להעיד עדות שקר זה כבר לא יעשו]
 לסוף העידו שאכן הוא אחיו, ביקש האח שיתן לו חצי מפרדיסי ובוסתני דשתל. א"ל ר"ח שטוען אמת דתנן וכן רבה הניח בנים גדולים וקטנים, והשביחו גדולים את הנכסים השביחו לאמצע,
 דחאו אבוי שם הגדולים יודעים על הקטנים ומוחלים אבל ככאן מו ידע שימחל?
 נתגלגל הדבר ובא לפני ר"א

א"ל: גדולה מזו אמרו: שמין להם כארים, ואפי' חלקן כארים לא מגיע לו?
 דחה ר"ח שם ברשות ירד, אבל כאן לאו ברשות, ועוד דקטן הוא ואין מורידין קרוב לנכסי קטן
 וכשאמרו את זה לרב אמי הודה כי לא ידע שאכן קטן היה האח.

